

Enheten för EU:s inre marknad

YTTRANDE

2021-01-11 Dnr 2020/01657-2

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Remiss av Ds 2020:25 Gränsöverskridande tillgång till radio- och tv-program

(Ert dnr: Ju2020/04028)

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och EU:s handelspolitik. Kollegiets uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

I den remitterade promemorian övervägs och föreslås vissa författningsändringar som behövs för att införliva EU-direktiv 2019/789 om utövande av upphovsrätt och närstående rättigheter när det gäller vissa radio- och tv-sändningar. Övergripande handlar direktivet om att försöka förbättra den gränsöverskridande tillgången till radio- och tv-program genom att förenkla inhämtandet av tillstånd från rättsinnehavarna.

Kommerskollegium har inte några andra synpunkter i sak på förslagen i Justitiedepartementets promemoria än vår bedömning av hur förslaget förhåller sig till det s.k. anmälningdirektivet (EU-direktiv 2015/1535) som kollegiet administrerar. Sammanfattningsvis rekommenderar kollegiet att anmälan görs om de tekniska föreskrifter som finns i den föreslagna regleringen inte utgör ett strikt genomförande av harmoniserad EU-lagstiftning. Kopplat till detta kan påminnas om att nationellt genomförande av EU-direktiv alltid ska motiveras EU-rättsligt om regleringen på något sätt går utöver direktivets krav, dvs. regleringen ska vara objektivt motiverad, icke-diskriminerande och proportionerligt utformad.¹

¹ Promemorian kan sägas beröra frågan på sid. 40 sista meningen och sid. 46.

Det remitterade förslaget omfattar onlinetjänster som ger användare möjlighet att ta del av radio- och TV-sändningar samtidigt som de sänds ut och under en fastställd period efter sändning. Kommerskollegium kan inte utesluta att förslaget omfattas av anmälningsdirektivet trots direktivets undantag för radio- och tv-sändningar.² Kollegiet kan inte heller utesluta att tjänsterna utgör informationssamhällets tjänster i anmälningsdirektivets mening.³ Kollegiet bedömer vidare att förslagets ursprungslandsprincip och reglering av medling utgör föreskrifter för tjänster enligt anmälningsdirektivet, dvs. en form av tekniska föreskrifter (se art 1.1 e och 1.1. f). Kollegiet rekommenderar därför att förslaget anmäls om inte något undantag från anmälningsplikten är tillämpligt.

Tekniska föreskrifter som genomför EU-lagstiftning behöver inte anmälas, med undantag för om EU-lagstiftningen ger medlemsländerna ett utrymme för olika nationella lösningar och medlemsstaten väljer att utnyttja detta utrymme (se 11 § förordningen om tekniska regler och mål C-443/98, *Unilever* [2000], p. 29). Det remitterade förslaget genomför EU-direktiv 2019/789 och de föreslagna svenska bestämmelserna behöver inte anmälas om det är fråga om ett strikt genomförande. Om förslaget utnyttjar ett utrymme för olika nationella lösningar ska det dock anmälas. Justitiedepartementet torde vara i en bättre position att bedöma just denna aspekt av de egna förslagen, varför kollegiet överlåter bedömningen till Justitiedepartementet. Vid tveksamma fall rekommenderar kollegiet alltid att anmälan görs, eftersom de tekniska föreskrifterna kan förlora sin rättsverkan och möjligheten att tillämpa dem mot enskilda, om det visar sig att anmälningsplikt förelåg.⁴

² se art 1.2 a-b direktiv [EU] 2015/1535 och mål C-89/04 *Mediakabel BV*.

³ se 2 § 6 p. förordningen [1994:2029] om tekniska regler och mål C-89/04 *Mediakabel BV*.

⁴ Mål C-95/14, *UNIC* (2015) p. 29.

Ärendet har avgjorts av enhetschefen Agnès Courades Allebeck i närvaro av utredaren Edvin Sarrimo samt ämnesrådet Ralph Eliasson, föredragande.

Agnès Courades Allebeck

Ralph Eliasson